

Duurzaamheidsdoelstellingen onze kust

SDG 12: VERANTWOORDE PRODUCTIE EN CONSUMPTIE

Maxime Depoorter

De Verenigde Naties stelden in 2015 een nieuwe, mondiale duurzame ontwikkelingsagenda op voor 2030, met daaraan duurzame ontwikkelingsdoelstellingen gekoppeld. Die zeventien Sustainable Development Goals (SDG's) schetsen ambitieuze doelen. In deze rubriek bespreken we die doelstellingen en subdoelstellingen voor onze kust. Hoe ver staan we tegenover deze doelen, we zoeken het graag samen uit.

SDG 12 – Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen

Onze welvaart is voor een groot stuk gebaseerd op onze consumptie- en productiepatronen. In welke mate die duurzaam evolueren, hangt af van drie zaken: het economisch, sociale en ecologische aspect. SDG 12 stelt de huidige consumptie- en productiewijze in vraag en stimuleert op een actieve wijze een efficiënter hulpbronnengebruik. Over de verschillende beleidsniveaus heen zijn er inmiddels volop strategieën en acties uitgewerkt om de krachtlijnen hieromtrent verder vorm te geven. Zo zoekt men naar nieuwe initiatieven die zich richten op de transformatie van ons huidig voedselsysteem. Onder de bekendste voorbeelden vallen beleidsinitiatieven die zich richten op circulariteit en korte keteninitiatieven, maar er zijn talloze andere voorbeelden (*Beyond Food-strategie, Vlaamse strategie voor duurzame ontwikkeling, ...*).

HOE TE METEN?

Het in kaart brengen van deze consumptie- en productiepatronen is op zich al geen eenvoudige opdracht, laat staan het duurzaam karakter hiervan. De complexiteit schuilt dan ook in de schaalgrootte en in de omvang van dergelijke patronen (incl. de respectievelijke toeleveringsketens). Eén van de weinige voorbeelden gericht op voeding, betreft de *VALDUVIS-tool* (Valorisatie van Duurzaam Gevangen Vis). Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) ontwikkelde deze tool om de sociale, economische en ecologische duurzaamheid van de Belgische visserij te bepalen en te visualiseren. Concreet kozen ze 11 indicatoren (5 ecologische, 3 sociale en 3 economische) die samen een 'duurzaamheidsster' vormen en resulteren in een globale score. Deze score geeft aan hoe het

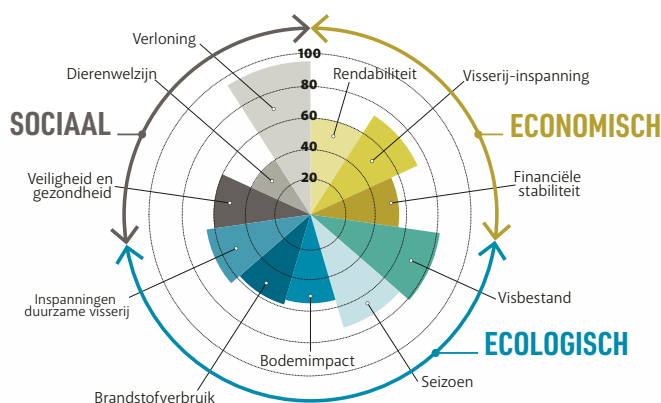
betrokken vissersvaartuig evolueert richting duurzaamheid.

WAT IS DE SITUATIE VANDAAG AAN ONZE KUST?

Sinds de lancering van de Valduvis-tool (2012) en het bijhorende onderzoek, heeft de sector niet stilgezeten. Zo kunnen de resultaten van de reders die gebruik maken van de VALDUVIS methodologie dienen als leer-, monitorings- en vermarktingsinstrument. Deze laatste kreeg in 2018 een boost dankzij de lancering van het initiatief 'VISSERIJ VERDUURZAAMT'. Hierbij krijgen de aangesloten Belgische rederijen officieel erkenning voor hun inzet rond verduurzaming. Anno 2023 maakt een groot deel van de Belgische vissersvloot gebruik van deze tool (52 van de in totaal 57 actieve vissersvaartuigen). Sinds de erkenning volgden tal van initiatieven onder het label 'Visserij Verduurzaamt'. Het wordt o.a. gebruikt als communicatiemiddel naar afnemers via een erkenning op de veilklok in de vismijn (MaviTrans) of als voorwaarde gekoppeld bij het aankoopbeleid. Zo besliste de provincie West-Vlaanderen voor haar

personeelsrestaurant uitsluitend vis aan te kopen afkomstig van een vaartuig met de 'Visserij Verduurzaamt'-erkenning. Ook grote spelers zoals supermarktketen Carrefour sprongen recent (eind 2022) mee op de kar en zetten in op het certificaat als Belgisch alternatief voor de labels MSC en ASC in hun aanbod.

Eind 2022 was er de lancering van het lastenboek: Visserij Verduurzaamt Market 2.0 (VV-market). Hierin krijgt de volledige toeleveringsketen (o.a. groothandels, verwerkers, verkooppunten, etc.) aandacht. Ook hier dienen organisaties die zich kandidaat stellen om het certificaat in ontvangst te nemen, te voldoen aan duurzame voorwaarden. Op heden hebben al 13 organisaties het certificaat behaald. Toekomstgericht en ter verdere ondersteuning, is er sinds kort hulp vanuit het Ondersteuningsfonds voor Visserij in Transitie (OVIS vzw). Geïnteresseerde kmo's actief binnen de visverkoop of horeca kunnen via OVIS rekenen op een gedeeltelijke tegemoetkoming (60%) van de auditkosten om zo de erkenning extra in de kijker van het grote publiek te plaatsen.

De VALDUVIS-ster voor de Belgische visserij. Elke taartsnede behelst één indicator – economisch, ecologisch of sociaal – waarvoor is aangegeven hoe duurzaam die scoort (0 = minst duurzaam; 100 = meest duurzaam). Bron: ILVO.